

Functies Economische Koers Zeist

- *Zeister onderlegger* voor de Ruimtelijk economische koers U 10 in overeenstemming met de Zeister oplegnotitie voor de U 10-visie.
- *Economische visie Zeist*. Als zodanig biedt de visie “*handvatten voor de (economische) ontwikkeling van Zeist*” (pag. 1) “*op basis waarvan ieder jaar een actieplan wordt opgesteld en gerealiseerd*” (pag. 6). Verder volgens pag. 6: “*Om de economische uitgangspositie van Zeist blijvend te versterken, zijn aanvullende acties nodig. Een daarvan is het bewust kiezen van een duidelijk profiel. Dat trekt nieuwe bedrijven aan en helpt bestaande bedrijven zich hier thuis te voelen.*”

Gezien de overeenstemming tussen de Oplegnotitie voor de U 10 visie en het Zeister Economisch Kompas wordt hierbij verwezen naar de reactie van Stichting Beter Zeist over oplegnotitie: zie paragraaf II van de reactie.

Wel worden aanvullend nog enkele opmerkingen gemaakt.

Commentaar op hoofdpunten

- Als lokale pendant van de U-110 visie ontbreken in de Koers deels de ruimtelijke aspecten van de visie; dat komt ook tot uiting in de titel van de Koers.
- De inhoud van de Koers is soms beperkter dan die van de oplegnotitie voor de U-10 visie. Zo ontbreekt daarin de Brede Milieuvisie Zeist (zie hieronder bij de aanvullende opmerkingen).
- De reikwijdte van het Kompas Zeist is in economische zin veel beperkter dan die van de onderliggende onderzoeksrapporten. Het Kompas is voornamelijk een ondernemersvisie en veel minder een brede economische visie. Er wordt vooral ingegaan op de aanbodzijde en het ondernemerschap, en veel minder op de vraagkant, andere typen aanbieders en het opdrachtgeverschap. Bovendien wordt in de visie economie beperkt tot betaalde activiteiten en gaat deze maar zijdelings in op het gewenste maatschappelijk rendement en effect van de economie zoals gezondheid en leefomstandigheden.
- Vergeet niet de economische waarde van het vrijwilligerswerk dat nodig is om de samenleving en sommige voorzieningen te laten functioneren en activiteiten op het gebied van zorg, cultuur en natuur mogelijk te maken. Dat werk verdient ook ondersteuning.
- De groei-ambitie van de Economische Koers Zeist staat op gespannen voet met identiteit en de waarden zoals die in de Structuurvisie zijn vastgesteld. Wat is de status van deze thematische Economische Koers Zeist ten opzichte van de brede Structuurvisie Zeist?
- Het Unique Selling Point groen, ecologie en landschap vergt ook versterking in plaats van alleen exploitatie door o.a. woningbouw, toerisme en recreatie: “slacht de kip met de gouden eieren niet”. Dit thema zou ook een speerpunt moeten zijn.
- Uit enquêtes en burgerpeilingen blijkt dat ca. 80% van de inwoners geen verdere verstedelijking wenst, maar een groene woon- en leefomgeving. Waar is het draagvlak van de inwoners voor de keuzen? Overigens is de visie juridisch niet bindend voor de burgers.
- Hoe worden de maatschappelijke organisaties en burgers betrokken bij de (jaarlijkse) uitwerking van de Koers?

- Vermijd wensdenken, maar wees realistisch in de doelstellingen voor Zeist.

Aanvullende opmerkingen

Ad 1 Wervend vestigingsklimaat

Ingezet wordt op het binnenhalen van bedrijven en het faciliteren van ondernemers. Te weinig komt aan bod dat het voor een flink deel NGO's, andere instellingen en organisaties op het gebied van onderwijs, zorg, natuur en vrije tijd zijn die werkgelegenheid genereren. Hetzelfde geldt voor inwoners die elders hun geld verdienen of verdienen en die hier hun geld uitgeven en als opdrachtgever fungeren. Veel inwoners, waaronder ondernemers en kenniswerkers, prefereren de gemeente Zeist als woonplaats om redenen van een aantrekkelijke en toegankelijke groene omgeving. Die zal dan ook moeten worden onderhouden en niet alleen moeten worden geëxploiteerd, zie pagina 3 reactie op de Oplegnotitie. De groene omgeving als onderscheidende voorwaarde voor vestiging wordt niet genoemd. De versterking van natuur, ecologie en landschap ontbreekt geheel.

Wat de verstedelijking van het OV knooppunt Driebergen-Zeist betreft zal ons inziens voorzichtigheid moeten worden betracht. Hier zou ook aan de orde moeten zijn wat de bevolking van Zeist en Driebergen wil en niet alleen wat ondernemers, vastgoedeigenaren e.d. wensen. Daar is geen informatie over in dit Economische Kompas Zeist. Zo'n belangrijke visie gaat nu zonder participatietraject langs de bevolking heen. Dat is uit een oogpunt van draagvlak een gemiste kans. Vergelijk ook wat in "Bijlage 4 Relevante trends en ontwikkelingen" onder "Governance" staat over *"Burgerparticipatie: meer behoefte en noodzaak tot zelfsturing, eigen oplossingen etc. op allerlei vlakken."* Het lobbyen voor verdere verstedelijking van het gebied is dan ook voorbarig, ook om redenen van het dichtslippen van de groene zones tussen de woonkernen.

Ad 2 Innovatief partnership

Stichting Beter Zeist heeft al jaren gepleit voor beter contact met het USP in de uithof. Die kans kan en moet worden gebruikt, maar moet niet worden gekopieerd. De uitstraling van het USP ligt eerder op het vlak van aanvullende dienstverlening en woonfunctie dan van het overnemen en huisvesten van delen van het USP.

Vergeet verder niet de economische waarde van het vrijwilligerswerk. Dat is nodig is om de samenleving en sommige voorzieningen te laten functioneren en activiteiten op het gebied van zorg, cultuur en natuur mogelijk te maken. Dat werk verdient ook ondersteuning.

Ad 4 Aantrekkelijke woon-, werk- en recreatiegemeente

De Heuvelrug en omgeving wordt in het economisch kompas vooral gezien als economisch te exploiteren ten behoeve van toerisme en recreatie. Hier ontbreekt het aandachtsgebied natuur, landschap en cultuurhistorie als voorwaarde daarvoor. Economisch gezien blijkt de natuurlijke omgeving de grond- en onroerend waarden met ca. 10 % te laten toenemen ten opzichte van andere, minder bedeelde regio's. Kenniswerkers wensen bijvoorbeeld graag een mooie omgeving. Natuurgebieden kunnen zich echter maar beperkt bekostigen, zeker wanneer de recreatieve druk toeneemt. Dat geldt ook voor het herstel van ecologische verbindingen die door de aanleg van wegen nodig werden. Die verbindingen moeten nota bene worden bekostigd

door woningbouw in natuurgebieden. Daarmee slacht je de kip die de gouden eieren legt. Voor niets gaat de zon op, maar wat biedt Zeist de groene omgeving?

Alleen in Bijlage 4 “Relevante trends en ontwikkelingen” staat onder het kopje “Ruimtelijk” bij “*Ruimtelijke kwaliteit: toenemende aandacht voor groen, erfgoed en identiteit van locaties.*” Dit wordt echter in het Economisch Kompas Zeist niet naar consequenties uitgewerkt.

Verder staat daar bij “*Ecologie/verduurzaming: toenemend belang biodiversiteit, energietransitie, klimaatadaptatie en circulaire economie voorkomend uit energie- en klimaatakkoorden.*” Dit thema wordt wel in de oplegnotitie genoemd, maar niet in het Economisch Kompas Zeist. Eveneens een omissie.

Ook is er in het Economisch Kompas geen aandacht voor de gezondheid van mensen. Verder zou ons inziens moeten worden ingegaan op leefomstandigheden zoals luchtkwaliteit, geluidshinder en de verkeersveiligheid voor o.m. fietsers en voetgangers.